

Ordföranden har ordet

Vintern var sen i år vilket gjorde att vi hade snö i mars och i början av april med problem att ta sig till och från Haväng. Påsken innebar snö i mängder och på skärtorsdagen var det snökaos i sydöstra Skåne och det dröjde till mitten av april innan vintern tog slut. I slutet av april kom det lite vår och i början av maj kom sommaren och till Kristi Himmelsfärdsdagen blommade Haväng medan näktergalen sjöng och göken ropade samtidigt som det kom en hel del gäss och några tranor på väg norrut så det var verkligen allt på en gång.

Vi har nu planerat sommarens aktiviteter och det blir årsmöte och Havängskväll lördag den 7 juli och Havängsvandringen är den 5 augusti.

Laxfällorna har beroende på dåligt utförd renovering sedan

några år läckt vatten som har eroderat stenkistorna och vi har sedan flera år påpekat detta för Högestads gods, som äger anläggningen och som var uppdragsgivare för renoveringen och vi hoppas nu att problemet kommer att åtgärdas under sommaren, så att man kan hålla fällorna öppna med bibehållen säkerhet.

Anton Hansson som höll Havängsvandringen i fjol och som nu i juni doktorerar på de marinarkeologiska undersökningar som gjorts i havet utanför Verkeåns mynning har lovat att hjälpa oss att bygga upp en utställning i den röda fiskeboden vid Stenören och det är ett oerhört spännande material som ger oss en ny bild av Havängs forntida historia. Vi hoppas att detta kan ske i sommar och att vi kan fortsätta att ha våra olika anläggningar öppna alltid och att vi på så sätt kan hjälpa till att öka kunskapen om Haväng både vad avser historia och flora och fauna.

Små kryp i sanden

Varje år i början av maj tar jag med studenterna till Österlen på exkursion. Lunchen intas på stranden vid Haväng, och så gjorde vi även i år. Fokus ligger på florin och geologin. Just vid Haväng är schemat fritt. Alla får chansen att bekanta sig med den svarta magnetitsanden. När en magnet dras genom sanden fångas de järnrika magnetitkornen upp och skiljs från de vanliga sandkornen. Även att leta bärnsten står högt på önskelistan för många studenter, och de flesta gånger är det någon som lyckas!

I år gick jag till området söder om åmynningen för att leta småkryp i sanden. Den flacka heden innanför dynerna blir regelbundet översändad när det blåser. Här blommade fältsippa. På ett stort område hade ett buskage av vresros tagits bort. Här smög en större strandpipare, och troligen fanns dess bo i närheten.

Men för att se de riktigt små djuren är det bäst att bara lägga sig på magen med näsan ner i backen. Och när jag gjort det tog det inte lång tid innan jag fick syn på en liten hoppspindel. Och detta visade sig vara en ovanlig art, en dynhoppspindel. Alldeles grå som sanden och bara några millimeter stor. Ibland hoppade den upp på ett grässtrå, ibland gömde den sig under ett annat. Jag såg hur den betraktade mig, med ett eller flera av sina åtta ögon.

Och lite senare fick jag syn på en annan spindel. Den gång en art som inte hoppar, men springer snabbt: en dynvargspindel. Även denna med färg som passar in i

*Dynvargspindel på Havängs strandhed.
Foto: Pål Axel Olsson*

miljön. Den är specialiserad på dessa solvärmda miljöer där det nästan inte finns någon växtlighet. Här jagar den allehanda små insekter.

Efter denna stund tillsammans med de små krypen – återvände jag till studenterna och deras strandfynd.

Pål Axel Olsson

Celebert besök i Haväng

Under ett par veckor kring påsken i år fick Havängstrakten ett celebert besök i form av en vit stork. Den höll till på och kring "7-an", den sista gården på vänster hand längs vägen mot vandrarhemmet. Ofta såg man den sitta på en taknock eller på toppen av en lyktstolpe (se bilderna). Storken är en stor fågel omkring 1 m lång och med en vingbred som kan överskrida 2 m. Den var tidigare en karaktärsfågel i Skåne men försvann nästan helt som häckfågel i Sverige i början av 1900-talet. De omfattande utdikningarna av våtmarker, för att ge utrymme för jordbruk och skogsplanteringar, gjorde det svårare för storken att hitta föda: groddjur, ormar, sorkar mm. År 1989 startade Skånes ornitologiska förening ett projekt för att återinföra storken som skånsk häckfågel. Projektet har utgått från uppfödning i hägn i Fulltofta, Hemmestorps Mölla, Karups Nygård och Flyinge Kungsgård (<http://www.storkprojektet.se/>).

Hittills har över 2.000 storkar fötts upp inom ramen för storkprojektet. De allra flesta av dem har släppts ut i det fria. Ett par hundra finns kvar i hägn som avelsdjur. En avgörande fråga har varit om de utsläppta storkarna skulle bli "vilda" och flytta med sina fränder söderut över vintern och därigenom bli helt oberoende av mänskligt stöd i hägnen. Idag finns det ett femtital friflygande storkar i Skåne som varje år flyttar ut ur landet för att övervintra med andra storkar i Afrika. Genom storkprojektets ringmärkning har man nu kunnat se att ett antal av våra storkar sedan återvänder hit. Den först häckningen av "vilda" storkar skedde i Skåne 2014. Storkprojektet håller på att bli en riktig framgång!

Storkens bygger ofta sitt bo på en skorsten där vänliga gårdsbor lagt ett vagnshjul eller byggt en träställning som bas för boets rishög. Storken är oftast tyst men på våren kan man få höra hur de klappar ljudligt med näbbarna från boet.

Storken figurerar ofta i folktron. Ett storkbo på gårdens skorsten ansågs bringa lycka till de boende och skydda mot brand. En välkänd och vitt spridd saga som många barn fick sig till livs förr i tiden är att småbarn kommer till genom att levereras av storken. Det var ett enkelt sätt för föräldrar att slippa ge sig in på mera realistiska förklaringar. Det röda "storkbettet" i många ungars nacke sågs som ett övertygande bevis på att föräldrarna talade sanning.

Tänk om vi kunde få ett eget häckande storkpar i Haväng!

HR

Foto: Rasmus Rodhe

Årsmöte 2018

Lördag den 7 juli klockan 18.30 vid Lindgrens Länga är det dags för årsmöte i Havängs Museiförening. Kallelse till mötet är bifogad detta medlemsutskick.

Havängskväll

Lördag den 7 juli klockan 19.00 är det dags för årets Havängskväll vid Lindgrens Länga där den legendariske metrologen John Pohlman kåserar om hur väderleksrapporterna har utvecklats under åren. För underhållningen svarar Samuel Zetterholm med band.

Havängsvandringen

Söndag den 5 augusti med samling vid vandrarhemmets parkeringsplats klockan 10.00. Elisabet Zetterholm-Falk berättar om Öradekarsgården och om arbetet med de djur som betar på Ravlunda skjutfält och därigenom håller det öppet. Efter evenemanget finns det möjlighet att besöka kaféet på gården.